

HENRICUS MARTENS (1810 – xxxx)

Gehuwd Anna Magrita Mulder.

Update 1.1 140810 auteur Ir. René A.M. Martens RI Msc
Bronnen o.a. Internet, Wikipedia & Gelders Archief.

Geboren Elst - 1810
Vader Reinerus Martens
Moeder Theodora Groenen (1779-1833)
Gehuwd Anna Magrita – Elst 14 mei 1848
Overleden *Onbekend*

Familie Martens

Reinerus Martens is het oudst bekende familielid en daarmee de stamvader van deze familietak. Reinerus woonde in Elst in de Betuwe. Een van de kinderen Henricus Martens en vader van Toon Martens vinden wij terug in Oosterhout en Valburg. Broer Joanes van Henricus verhuisd met zijn 2^e echtgenote naar Nijmegen, waar later het overgrote deel van deze familietak zijn terug te vinden.

Reinerus Martens

Geboren Elst - 1759
Vader *Onbekend*
Moeder *Onbekend*
Gehuwd Theodora Groenen (1779-1833)
Overleden Elst – 16 januari 1837

Kinderen

1. Joannes (Jan) Martens (1806-1882)
2. Joanna Martens (xxxx-1881)
3. Henricus Martens, zoon niet zeker.

Oosterhout

Oosterhout is een dorp in de Nederlandse provincie Gelderland in de gemeente Overbetuwe, dat grenst aan de gelijknamige wijk in de gemeente Nijmegen.

Het oude deel (Overbetuwe) heeft 2349 inwoners (peildatum 1 januari 2013). De rooms-katholieke Sint-Leonarduskerk is een ontwerp van Clemens Hardeman uit 1931 in een sobere expressionistische stijl met een kruisweg van Jan Toorop uit 1918. Rond het dorp zijn tuinbouw en boomkwekerijen van economisch belang. Huis Oosterhout ligt in de Nijmeegse wijk Oosterhout.

Het (oorspronkelijke) dorp Oosterhout is ontstaan in de Vroege Middeleeuwen op een stroomrug, een oude rivieroever van de Waal. In 1809 en 1820 werd Oosterhout getroffen door dijkdoorbraken, waarna de huidige dorpskern opnieuw, ditmaal in noordelijke richting, opgebouwd werd, ter hoogte van de huidige dorpsstraat.

Oosterhout is een typisch, Betuws agrarisch dorp. De vruchtbare hoger gelegen stroomruggen zijn van oudsher uitstekend geschikt voor akkerbouw, weidebouw en fruitteelt. De laaggelegen, natte komgebieden waren in gebruik als kruidenrijke hooilanden en als weide. In de 17e eeuw kwam de tabaksteelt in zwang. In de tweede helft van de 19e eeuw nam de fruitteelt in de Betuwe en dus ook in Oosterhout een grote vlucht. Vele akkers op de vruchtbare stroomruggen maakten plaats voor hoogstamboomgaarden. De industrie speelde hier op in. In Oosterhout verscheen in 1868 nabij de Altena een kroetfabriek ([appelstroop]) van Van Woerkom. Daarna kwam aan de Dorpsstraat achter de Ceciliahof (Dorpsstraat 19) een jamfabriek (BATO) tot stand. De fabriek bleef tot 1975 (20e eeuw) in bedrijf. Daarna is op dit terrein nieuwbouw gepleegd.

Oosterhout hoorde van 1871 tot en met 2001 bij de gemeente Valburg. Na de herindeling is het dorp opgegaan in de heringedeelde gemeente Overbetuwe.

Dijkdoorbraken

In de 15e eeuw begon de zogenaamde Kleine IJstijd (circa 1430), die tot circa 1820 zou duren. Strenge winters maakten de kans van dijkdoorbraken groter. Op 15 januari 1809 breekt de Oosterhoutse Waaldijk als gevolg van ijsgang in de rivier bij huis Waaijenstein door. Het ijs zet zich vast bij Dodewaard, waarna het water bovenstrooms in korte tijd enorm oploopt. De doorbraak veroorzaakt een gat in de dijk van circa 140 meter met daarachter een enorme kolk, waarin huis Waaijenstein in zijn geheel verdwijnt. Ook het wiel uit 1651 wordt in de Waaijensteinkolk opgenomen. Daarachter komt een dik pakket overslaggronden tot stand. Van het oorspronkelijke Huis Oosterhout is vrijwel niets over.

Op 23 januari 1820 bezwijkt opnieuw de Oosterhoutse dijk op meerdere plaatsen onder invloed van kruierend ijs. Tegenover het inmiddels herbouwde huis Oosterhout breekt de oude omringdijk van 1682 door. Er ontstaat een reusachtig wiel, waarin het oude wiel van 1682 wordt opgenomen. De kolk krijgt de naam van Evert Verburgt, eigenaar van een boerderij aan de Groenestraat (De Zandhoek). Het Huis Oosterhout wordt onherstelbaar beschadigd. Dertig jaar later zal even ten noorden van de oorspronkelijke plaats een nieuw adellijk huis verrijzen.

Dijkdoorbraak 1820

Huis Oosterhout is een oud landgoed, met een monumentaal landhuis, herbouwd rond 1840 na de laatste grote overstroming in 1820. In de geschiedenis is de Waaldijk enkele malen doorgebroken, wielen als de Waaiensteinkolk getuigen daar nog van.

Valburg

Valburg is een dorp en voormalige gemeente, gelegen in de gemeente Overbetuwe, in de Nederlandse provincie Gelderland. Het dorp heeft 1810 inwoners (2005). Het dorp heeft een hervormde kerk met toren uit de 12de eeuw en een standerdmolen, Nieuw Leven, uit de 18de eeuw.

De gemeente Valburg bestond tussen 1817 en 2001. Op het moment dat de gemeente opging in de nieuwe gemeente Overbetuwe, bestond het uit de dorpen Andelst (gemeentehuis), Hemmen, Herveld, Oosterhout (gedeeltelijk), Slijk-Ewijk, Valburg en Zetten.

Drie reuzen

De Mellard, een der oudste huizen van het Over-Betuwsse dorp Valburg, bevindt zich op een diluviale ophoging van zand uit het pleistoceen. Een mogelijke verklaring voor de naam is het oud-Nederlandse woord 'melle' of 'melde', wat in die betekenis duidt op een zandgrond. Er doet het verhaal de ronde dat deze ophogingen zijn ontstaan bij het graven van de Rijn en de Waal door de drie reuzen, den Dolle, den Droeve en den Deugdlike. Hierbij ontstonden bij Valburg drie hoogten in het landschap: dat van de kerk, het Laakschen en het Mellardsche Hoog.

Knillus, èèn van de drie reuzen

Ingen Nulandt

Het landgoed De Mellard, Melder of Meller(t) was in het begin van de 15e eeuw in het bezit van Simon van Volden. Er was toen waarschijnlijk slechts sprake van een 'woontoren'. Zijn dochter Margriet trouwde in 1467 met Willem Ingen Nulandt, waardoor De Mellard in het bezit van de adellijke familie Ingen Nulandt kwam en toen aangeduid werd als een 'bouwinge lants'. Het is mogelijk dat in die periode 1480-1520 de (recht-)bank te Valburg op De Mellard zetelde; zo zou er ook een onderaardse verbinding zijn met boerderij 'de Moordakker' in het nabij gelegen Herveld, waar dan het vonnis zou zijn voltrokken aan de galg ter plaatse; deze gang is echter nooit teruggevonden.

Tabak

In 1521 heet het huis een 'hof' en in 1590 een 'bouhof'. In 1638 gaat het goed over van de familie Ingen Nulandt naar Simon van der Linden te Nijmegen. De familie Van der Linden liet aan de achterzijde van het blokvormige gebouw met zeer dikke muren een gang aanbouwen met haaks daarop twee bouwwerken, waardoor het geheel de U-vorm kreeg die het nu nog heeft.

Het dak werd voorzien van een dakruiter met klokje van Jean Baptiste le Vache (1734) voorzien van een geschoren linde als windwijzer. Op 5 november 1706 werd 'op Meldert' het huwelijk gesloten tussen Francois van der Linden, burgemeester van Nijmegen, en Agneta van Herwaerden. Ook de bijbehorende tuinen werden toen verfraaid. In 1747 waren er schilderachtige alleëen of lanen, omzoomd door fraaie eiken en iepen, prachtige bloementuinen, boomgaarden en een sterrenbos. Van maatschappelijk en economisch belang was dat de familie Van der Linden de ontwikkeling van de tabakscultuur in Valburg bevorderde en een 9-tal 'tabakskeuterijen/-hofsteden' oprichtte.

De Mellard rond 1875

Beroep	geen beroep vermeld
Vader bruid	Antonius Mulder
Beroep	geen beroep vermeld
Moeder bruidegom	Theodora Groen
Beroep	geen beroep vermeld
Vader bruidegom	Reneirus Martens
Beroep	geen beroep vermeld
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer	5072

Kinderen Henricus Martens & Anna Magrita Mulder

1. Toon Martens (1843-1924)

Bron	Gelders Archief - Geboorte
Aktenummer	13
Aktedatum	16-02-1924
Overlijdensdatum	15-02-1924
Overlijdensplaats	Valburg (Overbetuwe)
Overledene	Toon Martens
Leeftijd	81 Jaar
Doopplaats	Valburg (Overbetuwe)
Beroep	-
Echtgenoot van	Elisabeth van Eimeren
Beroep	geen beroep vermeld
Moeder	Anna Magrita Mulder
Beroep	geen beroep vermeld
Vader	Henricus Martens
Beroep	geen beroep vermeld
Aktesoort	Normaal
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer	8745

Bron	Gelders Archief - Huwelijk
Aktenummer	12
Huwelijksdatum	22-04-1871
Huwelijksplaats	Elst
Bruid	Elisabeth van Eimeren
Leeftijd	29
Doopplaats	Elst
Beroep	zonder beroep
Bruidegom	Toon Martens
Leeftijd	28
Doopplaats	Oosterhout (Lingewaard)
Beroep	arbeider
Moeder bruid	Johanna Janssen
Beroep	zonder beroep
Vader bruid	Evert van Eimeren
Beroep	tabaksplanter
Moeder bruidegom	Anna Magrita Mulder
Beroep	geen beroep vermeld
Vader bruidegom	Henricus Martens
Beroep	geen beroep vermeld
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer	5070

Bron Gelders Archief - Geboorte

Aktenummer	30
Akteplaats	Elst
Geboortedatum	31-03-1842
Geboorteplaats	Elst (Overbetuwe)
Kind	Elisabeth van Eimeren
Geslacht	Vrouw
Moeder	Johanna Janssen
Beroep	zonder beroep
Vader	Evert van Eimeren
Leeftijd	30
Beroep	-
Aktesoort	Normaal
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand
Gelderland	
Inventarisnummer	5083

Bron Gelders Archief -**Overlijden**

Aktenummer	46
Aktedatum	06-09-1930
Overlijdensdatum	04-09-1930
Overlijdensplaats	Valburg (Overbetuwe)
Overledene	Elisabeth van Eimeren
Leeftijd	88 Jaar
Doopplaats	Elst
Beroep	zonder beroep
Weduwe van	Toon Martens
Beroep	-
Moeder	Johanna Janssen
Beroep	geen beroep vermeld
Vader	Evert van Eimeren
Beroep	geen beroep vermeld
Aktesoort	Normaal
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand
Gelderland	
Inventarisnummer	8745

Bron Gelders Archief - Huwelijk

Aktenummer	27
Huwelijksdatum	16-09-1897
Huwelijksplaats	Elst
Bruid	Johanna Margaretha Martens
Leeftijd	25
Doopplaats	Valburg (Overbetuwe)
Beroep	zonder beroep
Bruidegom	Johannes Gidding
Leeftijd	29
Doopplaats	Valburg (Overbetuwe)
Beroep	schipper
Moeder bruid	Elisabeth van Eimeren
Beroep	zonder beroep
Vader bruid	(An?)toon Martens
Beroep	arbeider
Moeder bruidegom	Maria van Megen
Beroep	zonder beroep
Vader bruidegom	Johannes Gidding
Beroep	arbeider
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer	5067

Bron Gelders Archief - Huwelijk

Aktenummer	13
Huwelijksdatum	11-05-1916
Huwelijksplaats	Valburg
Bruid	Elisabeth Hendrika Martens
Leeftijd	33
Doopplaats	Valburg (Overbetuwe)
Beroep	zonder beroep
Bruidegom	Johannes Houterman
Leeftijd	38
Doopplaats	Valburg (Overbetuwe)
Beroep	visscher
Moeder bruid	Elisabeth van Eimeren
Beroep	zonder beroep
Vader bruid	Toon Martens
Beroep	zonder beroep
Moeder bruidegom	Theodora Verhoeven
Beroep	zonder beroep
Vader bruidegom	Johannes Houterman

Beroep geen beroep vermeld
Toegangsnummer 0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer 9133

Bron **Gelders Archief - Huwelijk**

Aktenummer 3
Huwelijksdatum 18-01-1900
Huwelijksplaats Valburg
Bruid **Theodora Martens**
Leeftijd 22
Doopplaats Oosterhout
Beroep zonder beroep
Bruidegom **Antonius Hendrikus Mombarg**
Leeftijd 23
Doopplaats Gendt (Lingewaard)
Beroep arbeider
Moeder bruid Elisabeth van Eimeren
Beroep zonder beroep
Vader bruid Toon Martens
Beroep arbeider
Moeder bruidegom Catharina Havekes
Beroep zonder beroep
Vader bruidegom Jan Hendrik Mombarg
Beroep geen beroep vermeld
Toegangsnummer 0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer 2955

Bron **Gelders Archief - Geboorte**

Aktenummer 41
Akteplaats Gendt
Geboortedatum 20-07-1876
Geboorteplaats Gendt (Lingewaard)
Kind **Antonius Hendrikus Mombarg**
Geslacht Man
Moeder Catharina Havekes
Beroep geen beroep vermeld
Vader Hendrik Mombarg
Leeftijd 52
Beroep -
Aktesoort Normaal
Toegangsnummer 0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer 4668

Bron **Gelders Archief - Overlijden**

Aktenummer 62
Aktedatum 11-07-1947
Akteplaats Groesbeek
Overlijdensdatum 09-07-1947
Overlijdensplaats Groesbeek
Overledene **Maria Martens**
Leeftijd: 73 Jaar
Doopplaats Valburg (Overbetuwe)
Beroep zonder beroep
Weduwe van Gradus Verstegen
Moeder Elisabeth van Eimeren
Beroep geen beroep vermeld
Vader Toon Martens
Beroep geen beroep vermeld
Aktesoort N
Toegangsnummer 0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer 32736

Bron Gelders Archief - Huwelijk

Aktenummer	6
Huwelijksdatum	27-04-1899
Huwelijksplaats	Valburg
Bruid	Maria Martens
Leeftijd	25
Doopplaats	Valburg (Overbetuwe)
Beroep	dienstbode
Bruidegom	Gradus Verstegen
Leeftijd	25
Doopplaats	Groesbeek
Beroep	winkelbediende
Moeder bruid	Elisabeth van Eimeren
Beroep	zonder beroep
Vader bruid	Toon Martens
Beroep	arbeider
Moeder bruidegom	Anna Maria Hendriks
Beroep	geen beroep vermeld
Vader bruidegom	Bartolomeus Verstegen
Beroep	geen beroep vermeld
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand Gelderland
Inventarisnummer	2955

Bron Gelders Archief - Geboorte

Aktenummer	75
Akteplaats	Groesbeek
Geboortedatum	26-06-1873
Geboorteplaats	Groesbeek
Kind	Gradus Verstegen
Geslacht	Man
Moeder	Anna Maria Hendriks
Beroep	geen beroep vermeld
Vader	Bartolomeus Verstegen
Leeftijd	44
Beroep	arbeider
Aktesoort	Normaal
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand
Gelderland	
Inventarisnummer	4534

Bron Gelders Archief -

Overlijden	
Aktenummer	14
Aktedatum	10-02-1947
Akteplaats	Groesbeek
Overlijdensdatum	08-02-1947
Overlijdensplaats	Groesbeek
Overledene	Gradus Verstegen
Leeftijd	73 Jaar
Doopplaats	Groesbeek
Beroep	caféhouder
Echtgenote	Maria Martens
Moeder	Anna Maria Hendriks
Beroep	geen beroep vermeld
Vader	Bartolomeus Verstegen
Beroep	geen beroep vermeld
Aktesoort	N
Toegangsnummer	0207 Burgerlijke stand
Gelderland	
Inventarisnummer	32736

Bombardement 22 februari 1944 - Stationsplein

Alberta Maria Johanna Verstegen, geboren op 20 februari 1900 te Nijmegen als dochter van Gradus Verstegen en Maria Martens, was op 27 november 1929 te Groesbeek getrouwd met Johan Hogenkamp, geboren op 7 mei 1900 te Gendringen, met wie ze ook kinderen kreeg.

Alberta Hogenkamp-Verstegen was op 22 februari 1944 vanuit Budel op weg gegaan naar haar ouders, het echtpaar Verstegen-Martens, in Nijmegen op de Berg en Dalseweg, om hun een deel van een onlangs bij haar thuis in Budel geslacht varken te brengen. Zij is echter nooit bij het café van haar ouders aangekomen, en is vermoedelijk bij het station om het leven gekomen.